

نقش اضطراب سلامت، انگیزش درونی و احساس تعلق به مدرسه در پیش‌بینی سازگاری تحصیلی و اجتماعی در نوجوانان پسر شهر زنجان

مجید الماسی^۱

محمد رضا نوروزی همایون^۲

سپیده فغانی^۳

داریوش امینی^۴✉

تاریخ دریافت: ۱۴۰۱/۰۵/۰۷ تاریخ پذیرش: ۱۴۰۲/۰۱/۲۱

چکیده

هدف از پژوهش حاضر بررسی رابطه اضطراب سلامت، انگیزش درونی و احساس تعلق به مدرسه با سازگاری تحصیلی و اجتماعی در نوجوانان پسر شهر زنجان بود. روش این پژوهش از نوع توصیفی و همبستگی بود. جامعه آماری این پژوهش همه دانش‌آموزان مقطع متوسطه دوم شهر زنجان با دامنه سنی ۱۵-۱۸ سال تشکیل داد که در سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۳۹۹ مشغول به تحصیل بودند و از بین آن‌ها ۲۶۰ نفر از طریق نمونه‌گیری در دسترس به‌عنوان نمونه آماری انتخاب شدند و به پرسش‌نامه‌های احساس تعلق به مدرسه بری بت و همکاران (۲۰۰۴)، سازگاری دانش‌آموز سینه‌ها و سینگ (۱۹۹۳)، انگیزش درونی مک ایولی و همکاران (۱۹۹۱) و اضطراب سلامت سالکوسکیس و همکاران (۲۰۰۲) پاسخ دادند. یافته‌ها نشان داد اضطراب سلامت ($r=۴۰۱$)، انگیزش درونی ($r=-۴۶۵$) و احساس تعلق به مدرسه ($r=-۶۹۰$) با سازگاری تحصیلی رابطه معنادار دارند و همچنین اضطراب سلامت ($r=۴۰۵$)، انگیزش درونی ($r=-۳۰۶$) و احساس تعلق به مدرسه ($r=-۳۵۸$) با سازگاری اجتماعی رابطه معنادار دارند. نتایج رگرسیون چندگانه نیز نشان داد متغیرهای پیش‌بین به ترتیب ۵۳ و ۲۴ درصد توانایی پیش‌بینی سازگاری تحصیلی و سازگاری اجتماعی را دارد. نتایج نشان داد اضطراب سلامت، انگیزش درونی و احساس تعلق به مدرسه توانایی پیش‌بینی سازگاری تحصیلی و اجتماعی را دارند؛ بنابراین، به نظر می‌رسد می‌توان با استفاده از کاهش اضطراب سلامت و افزایش انگیزش درونی و احساس تعلق به مدرسه به افزایش سازگاری تحصیلی و اجتماعی نوجوانان کمک کرد.

واژگان کلیدی: احساس تعلق به مدرسه، اضطراب سلامت، انگیزش درونی، سازگاری اجتماعی، سازگاری تحصیلی.

۱. دانشجوی کارشناسی ارشد، روان‌شناسی عمومی، دانشگاه زنجان، ایران. majid.almasi@znu.ac.ir

۲. کارشناسی ارشد مشاوره مدرسه، دانشکده علوم تربیتی و روان‌شناسی، دانشگاه محقق اردبیلی، اردبیل، ایران.

mohammadreza.noroozi1997@gmail.com

۳. دانشجوی کارشناسی ارشد، روان‌شناسی تربیتی، دانشگاه آزاد، واحد علوم پزشکی، تهران، ایران. pppdehfaghani@gmail.com

۴. نویسنده مسئول: استادیار دانشگاه فرهنگیان، پردیس شهید مقصودی، همدان، ایران. amini_daryoush@yahoo.com

مقدمه

نوجوانی به‌عنوان مرحله‌ای از تحول که محدوده سنی ۱۰ تا ۱۹ سال را در برمی‌گیرد (سازمان جهانی بهداشت^۱، ۲۰۱۸) از جمله مراحل رشد و تکامل است که آثارش در طولانی‌مدت اهمیت خاصی دارد (نصیری‌نیا، معماریان، راسخی، ۱۴۰۰). نوجوان که بیش از هر زمان دیگر تحت فشارهای محیطی گوناگون قرار دارد درصدد تعیین هویت فردی و ایجاد تعادل، سازگاری و هماهنگی بین خواسته‌ها و امیال و کشش‌های متضاد خود برمی‌آید (ژو و شک^۲، ۲۰۲۰). سازگاری به تدریج کامل می‌شود و در طی زندگی به‌طور طبیعی و در برخورد با تجربه‌ها حاصل می‌شود، با ورود به دوره نوجوانی که رشد روانی-اجتماعی به تحول عمیق تبدیل می‌شود نوجوان با به‌کارگیری مهارت‌های اجتماعی، می‌تواند جایگاه خود را در بین همسالان و بزرگسالان پیدا کند و مورد پذیرش اجتماعی قرار گیرد (معتمدی، به‌پژوه، شکوهی‌یکتا، افروز و غباری بناب، ۱۴۰۰)؛ بنابراین، یکی از ملاک‌های نوجوان رشد یافته در زمینه اجتماعی، میزان سازگاری او با دیگران و محیط است. این دیگران شامل افراد خانواده، معلمان، دوستان، بستگان و محیط اطراف است (نخبه زعیم، ۱۳۹۹).

هر آدمی می‌کوشد تا خود را با محیط فیزیکی و روانی‌اش سازگار کند، زیرا انطباق با شرایط مختلف از سلامت روان آدمی حکایت دارد. سازگاری به‌عنوان مهم‌ترین نشانه‌های سلامت روان مطرح شده و از جمله مباحث مهمی است که توجه بسیاری از روان‌شناسان و مربیان را به خود جلب کرده و از آن تعاریف متعددی وجود دارد (خوش‌روش، عبدالله‌زاده گوهری، ۱۳۹۹ و همتی، ۱۳۹۹). مفهوم سازگاری در نظر چارلز داروین به شرح زیر است: تغییری که می‌تواند باعث افزایش توانایی ارگانیسم برای زنده ماندن، تولید و در حیوانات باعث افزایش زادوولد می‌شود. این روند سازگاری نامیده می‌شود (شیخ، رحمان و کومار^۳، ۲۰۱۷). سازگاری در حیطه‌های مختلفی مطرح می‌شود و ابعاد اجتماعی، خانوادگی، عاطفی، تحصیلی و... را شامل می‌شود (جمالی، قره قشلاقی، ۱۳۹۴). سازگاری تحصیلی به‌عنوان یکی از ابعاد مهم سازگاری است. سازگاری تحصیلی^۴ به واکنش‌هایی گفته می‌شود که از طریق آن فرد آماده می‌شود تا پاسخ موزون و هماهنگ با شرایط مدرسه را ارائه کند که آن محیط از فرد می‌خواهد (خسروشاهی، حبیبی کلیدر، ۱۳۹۶). سازگاری تحصیلی به میزان موفقیت دانش‌آموزان در کنار آمدن با درخواست‌های تحصیلی متفاوت مانند انگیزش، کاربرد، عملکرد و رضایت از محیط تحصیلی اشاره دارد (میتلمیر، رینتیس، روگاتن، جونتر و راگورام^۵، ۲۰۱۹). سازگاری تحصیلی یک مفهوم چندبعدی است و به معنای توانایی افراد در پاسخگویی موفقیت‌آمیز به تقاضاهای متنوع و مختلف در محیط آموزشی است (عبداله و همکاران^۶، ۲۰۰۹). سازگاری اجتماعی نیز یکی دیگر از ابعاد اصلی سازگاری است (باقرزاده، حسینی طبقدلی و حافظیان، ۱۳۹۷). سازگاری اجتماعی چگونگی تطابق دانش‌آموزان با مطالبات شخصی و اجتماعی مانند یافتن دوست، عضو شدن در قسمتی از فعالیت‌های اجتماعی و توانایی کار کردن در گروه را شامل می‌شود (میتلمیر، رینتیس، روگاتن،

¹. World Health Organization

². Zhu and Shek

³. Sheikh, Rehman and Kumar

⁴. Academic Compatibility

⁵. Mittelmeire, Rienties, Rogaten, Gunter and Raghuram

⁶. Abdollah

جونتر و راگورام^۱، ۲۰۱۹). سازگاری اجتماعی^۲ به معنی سازش شخص با محیط اجتماعی است که این سازگاری می‌تواند به وسیله وفق دادن خود با محیط یا تغییر محیط اطراف برای رفع نیازها و رسیدن به مطلوب ایجاد شود (عدلی، حیدری، زارعی و صادقی‌فرد، ۲۰۱۳). سازگاری اجتماعی تحصیلی دامنه بسیار گسترده‌ای دارد از جمله: علاوه بر سازگاری با استاد و معلم، سازگاری با همسالان، سازگاری با محیط جامعه در اطراف محل اقامت دانش‌آموزان باید نیز بارزها، هنجارها، قوانین و همچنین اخلاق اجتماعی و فرهنگ مدرسه سازگار شوند (ابراهیم، سعد و بالکیس^۳، ۲۰۲۰).

در فرایند سازش و انطباق با محیط‌های آموزشی، اجتماعی و همچنین فعالیت‌های مختلف داشتن انگیزش درونی^۴ نقش مهمی دارد. مفهوم انگیزه را اولین بار هارلو و وایت در مخالفت با رفتارگرایی که نظریه غالب در آن زمان بود پدید آوردند. انگیزه یکی از وجوه مهم زندگی انسان است به گونه‌ای که یک فرد برای ادامه زندگی، بقا، فعالیت و حتی تغییر نیز نیازمند انگیزه است (نصیری، حمیدی، نصری، ۱۳۹۵). انگیزش درونی به‌طور خودانگیخته از نیازهای روان‌شناختی، کنجکاوی و تلاش‌های فطری، برای رشد حاصل می‌شود. افراد با انگیزه درونی زمانی که فعالیت خاصی را انجام می‌دهند به خاطر لذتی که از آن می‌برند رفتار می‌کنند (مارشال ریو^۵، ۲۰۱۹). انگیزه درونی گرایش مثبت مردم نسبت به انجام رساندن چالش‌ها یا تکالیف بر طبق فشار درونی و رضایت را منعکس می‌کند (رایان و دسی^۶، ۲۰۰۰). افرادی که انگیزش درونی را تجربه می‌کنند، در انجام کار، علاقه، لذت، تبحر و کنترل را تجربه می‌کنند (مارتین، گینسو پاپورت^۷، ۲۰۱۷) و همچنین افرادی که انگیزش درونی دارند، با میل درونی و اشتیاق، با تلاش و پشتکار به انجام فعالیت می‌پردازند و از راهبردهای عمیق یادگیری بهره می‌برند و در فرایند یادگیری فعال است (ربانی، طالع پسند، رحیمیان بوگر و محمدی فر، ۱۳۹۶).

پیوندی که دانش‌آموزان با مدرسه دارند، یکی از ابعاد به‌وجودآورنده سازگاری تحصیلی یا اجتماعی است؛ زیرا بر خورداری از احساس تعلق به مدرسه در به‌وجودآمدن محیطی سالم برای نوجوانان برای به‌وجودآمدن شخصیت اجتماعی و مستقل مؤثر است (برزآبادی فراهانی و عراقیه، ۱۳۹۴). علاوه بر این احساس تعلق به مدرسه رابطه قوی با تعداد نتایج تحصیلی مثبت دارد. (جانسون، استرایهون، پارلر^۸، ۲۰۲۰). چرا که دانش‌آموزان در یک فضای گرم و حمایتی که حس تعلق و پذیرش را فراهم می‌کند، ارزش فعالیت‌های مدرسه را درک می‌کنند (پتر، پتر و کاپیتان^۹، ۲۰۱۶). تعلق داشتن اشاره دارد به رابطه درونی بین فرد و گروهی که او به آن تعلق دارد (کورتین، استوارت، استورو^{۱۰}، ۲۰۱۳). احساس تعلق یک بازتاب روان‌شناختی برای شناسایی و حفظ کردن گروه‌های

1. Mittelmeire , Rienties , Rogaten , Gunter and Raghuram

2. Social adjustment

3. Ibrahim, Said and Balkis

4. Intrinsic motivation

5. Marshall Reeve

6. Ryan and Desi

7. Martin and Gonso Papurt

8. Johnson, Strayhorn and Parler

9. Peter, Peter and Catapan

10. Curtin, Stewart and Ostrove

اجتماعی خاص است (زهو، لو، وانگ، چو و زانگ^۱، ۲۰۱۲) و در چرخه آموزش و یادگیری برای دانش‌آموزان اهمیت دارد، زیرا اگر آن‌ها پذیرش در این برنامه را درک کنند، احساس الهام، موفقیت و انگیزه بیشتری می‌کنند (سونا، ماگالانس^۲، ۲۰۲۰). احساس تعلق به مدرسه^۳ فرایندی است که به‌موجب آن، فرد خود را با شخص دیگری یا گروهی از افراد همسان و همانند می‌بینند و مانند یک منبع تأثیرگذار بر روی انگیزش افراد برای اقدام و فعالیت مشترک عمل می‌کند (رحیمی و فتحی، ۱۳۹۸). احساس تعلق به مدرسه با عنوان‌هایی چون تعهد به مدرسه، پیوند با مدرسه و دل‌بستگی به مدرسه توصیف شده است این نیاز شامل اثبات، فرصت‌هایی برای رقابت، افزایش موقعیت‌های استقلال فردی، مراقبت و حمایت از دانش‌آموز و پذیرفته‌شدن در جمع دوستان می‌شود (دل‌قندی، بیان‌فر و طالع‌پسند، ۱۳۹۸).

باتوجه به این که سلامت جسمانی نقش مهمی در زندگی افراد و دانش‌آموزان دارد، طبیعی است که اکثر افراد در بعضی از مواقع نگرانی‌هایی درباره سلامت خود داشته باشند (لوپر و کیرمایر^۴، ۲۰۰۱) چراکه داشتن سلامت جسمانی و اضطراب سلامتی به افزایش بازدهی در کارها و همچنین انطباق با شرایط و محیط منجر می‌شود. عده‌ای از افراد به‌طور مداوم دل‌مشغولی‌هایی در خصوص سلامتی خود دارند. آن‌ها مرتباً بدن خود را بررسی و بر آن نظارت می‌کنند. این افراد دائماً علائم حیاتی خود را کنترل کرده و نگرانی‌های افراطی بابت سلامت خود دارند. اگر این نگرانی‌ها بیش از شش ماه ادامه پیدا کند، برای چنین افرادی می‌توان نگرانی سلامتی را تشخیص داد (آبرامویتز و براداک و اوتام^۵، ۲۰۱۱) اضطراب سلامتی^۶ می‌تواند به‌عنوان یک صفت چندوجهی تعریف شود که خصوصیت اصلی آن ترس و درگیری فکر داشتن به بیماری‌های جدی است (کوسیک، لیندهولم و جاروهولم^۷، ۲۰۲۰). اضطراب سلامتی به‌عنوان طیف وسیعی از نگرانی‌ها و مشغله‌ها درباره بیماری و درد تعریف می‌شود که به‌راحتی به اطمینان پزشکی مناسب پاسخ می‌دهند (سیری و فاوا^۸، ۲۰۱۳؛ فاوا، کوسکی و سونیون^۹، ۲۰۱۷). اضطراب سلامتی به اضطراب یا نگرانی درباره علائم بدنی و به این اعتقاد اشاره دارد که این علائم ممکن است نشانه یک بیماری جدی باشد (سادوک، سادوک و روئیز، ۲۰۱۵؛ انجمن روان‌پزشکان آمریکا^{۱۰}، APA، ۲۰۱۳؛ آسموندسون^{۱۱} و همکاران، ۲۰۱۰). اضطراب سلامت یا خودبیمارانگاری اختلالی است که با اضطراب و ترس فراوان درباره داشتن یک بیماری جدی مشخص می‌شود (کریمی، همایونی و همایونی، ۱۳۹۷). اضطراب سلامت زمانی رخ می‌دهد که احساسات یا تغییرات جسمی درک شده به‌عنوان علائمی از بیماری درک شود (محمدی و شهید، ۱۳۹۹). میزان شیوع اضطراب سلامتی در مطالعات جمعیتی بین ۲ تا ۱۳ درصد است (گروپالیس^{۱۲} و همکاران،

¹. Zhao, Lu, Wang, Chau and Zhang

². Suan and Magallanes

³. Sense of belonging to the school

⁴ Looper and Kirmayer

⁵ Abramowitz, Braddock and Autumn

⁶ Health anxiety

⁷ Kosic, Lindholm and Jarvholm

⁸ Sirri and Fava

⁹ Fava, Gosci and Sonino

¹⁰ American Psychiatric Association

¹¹ Asmundson

¹² Gropalis

۲۰۱۲؛ وک^۱ و همکاران، ۲۰۱۴؛ اسکارلا^۲ و همکاران، ۲۰۱۹). از نظر تئوری، به نظر می‌رسد اضطراب سلامتی و پریشانی جسمی فرایندهای شناختی-روان‌شناختی ناسازگار را به هم پیوند می‌دهند، یعنی توجه انتخابی و متمرکز به علائم ناراحتی بدن و این علائم را به عنوان نشانه‌هایی از سلامت جسمی تفسیر کردن. (چان، لو، چان، لوئنگ، سو و چان^۳، ۲۰۲۰).

در راستای اهداف این پژوهش تحقیقات و مطالعات انجام شده نشان می‌دهد که احساس تعلق به مدرسه سازگاری اجتماعی و تحصیلی را پیش‌بینی می‌کند. نتایج پژوهش‌های همتی، (۱۳۹۹) حبیب‌زاده، حق کلخوران (۱۳۹۵) نشان داده است که احساس تعلق به مدرسه در پیش‌بینی سازگاری اجتماعی تحصیلی کاربرد دارد و همچنین پژوهش ج، چونگ، کین و نینگ (۲۰۲۰) نشان داد که اجتماعی سازی و فرهنگ سنتی چینی باعث افزایش انگیزش درونی می‌شود. تحقیق لی و جیانگ (۲۰۱۸) از رابطه طرد اجتماعی و احساس تعلق به مدرسه با سلامت روان دانش‌آموزان خبر داد. نتایج پژوهش‌های نلی و فیکی (۲۰۰۴)، برزآبادی فراهانی و عراقیه (۱۳۹۴)، موریسون (۲۰۰۸) و رسکی و همکاران نشان می‌دهد که داشتن احساس تعلق به مدرسه باعث افزایش نمرات، پیشرفت تحصیلی، یادگیری و انگیزه دانش‌آموزان می‌شود و این تغییرات باعث افزایش سطح سازگاری اجتماعی و تحصیلی دانش‌آموزان می‌شود. نتایج پژوهش پینتریچ (۲۰۰۰) نشان داده است که افزایش انگیزش درونی باعث افزایش سطح سازگاری اجتماعی و تحصیلی می‌شود. نتایج پژوهش کشاورز افشار و میرزایی (۱۳۹۷) نشان داد بین سازگاری اجتماعی و راهبردهای انگیزشی و اضطراب تحصیلی رابطه وجود دارد. نتایج پژوهش ظاهری (۱۳۹۶) نشان داد که متغیرهای اضطراب و افسردگی پیش‌بینی‌کننده معنی‌داری برای متغیر احساس تعلق به مدرسه محسوب می‌شود. پژوهش حسینی ایرج، مهدیان و جاجرمی (۱۳۹۹) نشان داد که نیازهای بنیادین روان‌شناختی رابطه قوی و معناداری در پیش‌بینی سازگاری و احساس تعلق به مدرسه دارد. پژوهش‌های هم‌رنگ، قنبری پناه و همکاران (۱۳۹۸) مدل ساختاری رابطه خلاقیت و سازگاری تحصیلی با میانجیگری انگیزش تحصیلی با داده‌های گردآوری شده برآزش داشته و اثر مستقیم خلاقیت بر سازگاری تحصیلی معنادار بود. از نظر پارسا، حبیب‌زاده و حق کلخوران (۱۳۹۵) نیز احساس تعلق به مدرسه و جهت‌گیری هدف در پیش‌بینی سازگاری تحصیلی دانش‌آموزان نقش داشته و نیازمند برنامه‌های برای آموزش بیش‌تر این متغیرهای برای دانش‌آموزان است؛ و همچنین پژوهش آرجنجی و شانتی (۲۰۱۶) نشان داد که بین اضطراب اجتماعی و سازگاری تحصیلی رابطه مثبت و معناداری وجود دارد. پژوهش‌های مرور پیشینه پژوهش نشان‌دهنده آن است که نقش اضطراب سلامت والدین، احساس تعلق به مدرسه و انگیزه درونی در پیش‌بینی سازگاری تحصیلی و اجتماعی تاکنون بررسی نشده و پژوهش‌های انجام‌شده کم‌تر به نقش اضطراب سلامت و انگیزش درونی در پیش‌بینی سازگاری اجتماعی و تحصیلی پرداخته‌اند و از سوی دیگر افت تحصیلی، افزایش رفتارهای پرخطر، ترک تحصیل و عدم پایبندی به انجام تکالیف مدرسه اکثر متولیان تعلیم‌وتربیت و خانواده‌ها را نگران کرده و نیاز به ارتقاء سطح سازگاری اجتماعی و تحصیلی دانش‌آموزان با

¹ Weck

² Scarella

³ Chan, Lau , Leung , Georgina and Chan

به‌کارگیری روش‌های تربیتی مناسب توسط خانواده و معلمان بیش‌تر موردنیاز است؛ بنابراین، ضرورت انجام این پژوهش به چشم می‌خورد.

روش پژوهش

روش این پژوهش توصیفی همبستگی بود و جامعه آماری آن را کلیه دانش‌آموزان پسر متوسطه دوم با دامنه سنی ۱۵ تا ۱۸ سال تشکیل داد که از بین آن‌ها ۲۶۰ نفر به روش نمونه‌گیری در دسترس به‌عنوان نمونه آماری انتخاب شدند و به پرسش‌نامه‌های پژوهش پاسخ دادند.

ابزار پژوهش

پرسش‌نامه اضطراب سلامتی: پرسش‌نامه اضطراب سلامت توسط سالکوسکیس و همکاران (۲۰۰۲) به‌منظور سنجش اضطراب سلامتی طراحی و تدوین شده است. این پرسش‌نامه دارای ۱۸ سؤال و شامل ۳ مؤلفه نگرانی کلی سلامتی، ابتلا به بیماری و پیامدهای بیماری است و بر اساس طیف چهارگزینه‌ای لیکرت (۰ هرگز، ۳ بیشتر اوقات) به سنجش اضطراب مرتبط با سلامت می‌پردازد. در پژوهش نرگسی و همکاران (۱۳۹۶) روایی محتوایی و صوری و ملاکی این پرسش‌نامه مناسب ارزیابی شده است. ضریب آلفای کرونباخ محاسبه شده در پژوهش آن پژوهش برای این پرسش‌نامه بالای ۰/۵۹، ۰/۶۰، ۰/۷۰، ۰/۷۵، به ترتیب برای نگرانی کلی سلامتی، ابتلا به بیماری و پیامدهای بیماری و کل آزمون برآورد شد. در پژوهش حاضر نیز مقدار آلفای کرونباخ ۰/۸۳ برای آن به‌دست آمد.

پرسش‌نامه احساس تعلق دانش‌آموزان به مدرسه: این پرسش‌نامه در سال ۲۰۰۴ توسط بری، بتی و وات به‌صورت جملات مثبت در مقیاس لیکرت (از کاملاً موافقم تا کاملاً مخالفم) طراحی شده است. پرسش‌نامه مذکور در سال ۲۰۰۵ نیز توسط بتی و بری مورد تجدیدنظر قرار گرفته است که به‌طور کلی دارای ۶ خرده مقیاس شامل احساس تعلق به همسالان، حمایت معلم، احساس رعایت احترام و عدالت در مدرسه، مشارکت در اجتماع، ارتباط فرد با مدرسه و مشارکت علمی است. ضریب پایایی پرسش‌نامه از طریق آلفای کرونباخ برای کل پرسش‌نامه ۰/۷۵ و برای مؤلفه‌های احساس تعلق به همسالان ۰/۷۳، حمایت معلم ۰/۸۹، احساس رعایت احترام و عدالت در مدرسه ۰/۷۵، مشارکت کردن در جامعه ۰/۸۴، تعلق فرد با مدرسه ۰/۶۹ و مشارکت علمی ۰/۷۸ گزارش شده است. این پرسش‌نامه در ایران توسط مکیان و کلانتر کوشه (۱۳۹۴) هنجاریابی شده است و آلفای کرونباخ آن مساوی ۰/۸۸ است که حاکی از پایایی مطلوب این مقیاس است.

پرسش‌نامه سازگاری دانش‌آموز: این پرسش‌نامه ۶۰ سؤالی را سینها و سینگ (۱۹۹۳)، ترجمه کرمی، (۱۳۸۰) ساخته‌اند. این پرسش‌نامه به‌صورت مقیاس لیکرتی هفت‌درجه‌ای تدوین شده است. این پرسش‌نامه از زیر مقیاس‌های سازگاری اجتماعی، عاطفی و تحصیلی تشکیل شده است. پاسخگویی برای سؤالات هر پرسش‌نامه به‌صورت بلی و خیر است. پایایی آن را برای خرده مقیاس‌های اجتماعی، عاطفی و آموزشی و کل آزمون به ترتیب برابر ۰/۹۱، ۰/۹۰، ۰/۹۳ و ۰/۹۶ گزارش کردند. همچنین نویدی (۱۳۸۷) برای زیر مقیاس سازگاری تحصیلی آلفای کرونباخ ۰/۷۴ برای سازگاری عاطفی ۰/۶۹ و برای سازگاری اجتماعی ۰/۶۶ گزارش نموده است.

در این پژوهش سؤالات مربوط به سازگاری تحصیلی و اجتماعی مورد استفاده قرار گرفت و نمره بالا در این مقیاس سازگاری نشان‌دهنده ناسازگاری بالا است.

پرسش‌نامه انگیزش درونی مک ایولی و همکاران (۱۹۹۱): این پرسش‌نامه شامل ۴۵ عبارت است و ۶ زیر مقیاس علاقه/ لذت، شایستگی درک شده، تلاش/ اهمیت، احساس تنش/ فشار، انتخاب درک شده، ارزش/ سودمندی را در حین انجام فعالیت ارزیابی کرده و بدین‌گونه ۶ نمره جداگانه از زیر مقیاس‌ها به دست می‌آید. همچنین زیر مقیاس برقراری ارتباط به تازگی اضافه شده است. با استفاده از مقیاس لیکرت درجه‌بندی شده است، طیف پاسخ‌ها از ۱ (اصلاً درست نیست) تا ۷ (کاملاً درست است) را شامل می‌شود. قمری (۱۳۹۱) و قمری و جعفری (۱۳۹۰) در پژوهش‌های خود این پرسش‌نامه را به کار گرفته و عنوان کرده‌اند که این پرسش‌نامه از خصوصیات اعتبارسنجی قابل قبولی برخوردار است. سیو و لویز (۲۰۱۰) ضریب آلفای کرونباخ را برای کل پرسش‌نامه ۰/۷۹ و اعتبار آزمون-آزمون مجدد آن را ۰/۶۶ گزارش کرده‌اند.

یافته‌ها

طبق یافته‌های پژوهش ۳۸ درصد دانش‌آموزان در رده سنی ۱۵ تا ۱۶ سال، ۲۸ درصد دانش‌آموزان در رده سنی ۱۶ الی ۱۷ سالگی و ۳۱ درصد آن‌ها ۱۷ تا ۱۸ سال بودند.

جدول ۱: میانگین و انحراف استاندارد متغیرهای اضطراب سلامتی، انگیزه درونی، احساس تعلق به مدرسه،

سازگاری تحصیلی و اجتماعی

متغیر	SD	M
اضطراب سلامتی	۱۶/۲۸	۸/۳۴
انگیزه درونی	۲۵/۶۴	۱۷۳/۸
احساس تعلق به مدرسه	۱۳/۶۴	۷۹/۸۴
سازگاری تحصیلی	۳/۹۰	۶/۹۶
سازگاری اجتماعی	۲/۸۲	۶/۸۶

جدول ۲: ضریب همبستگی بین متغیرهای پیش‌بین با سازگاری تحصیلی - اجتماعی

متغیرها	سازگاری تحصیلی	سازگاری اجتماعی
اضطراب سلامتی	۰/۰۱۴**	۰/۰۵۴**
انگیزه درونی	-۰/۶۵۴**	-۰/۳۰۶**
احساس تعلق به مدرسه	-۰/۶۹۰**	-۰/۳۵۸**

همان‌طور که در جدول ۲ مشاهده می‌شود بین اضطراب سلامتی با سازگاری تحصیلی و سازگاری اجتماعی؛ انگیزه درونی و احساس تعلق به مدرسه رابطه معناداری وجود دارد. ($P < ۰/۰۱$).

جدول ۳: نتایج تحلیل رگرسیون چندگانه اضطراب سلامتی، انگیزه درونی و احساس تعلق به مدرسه در پیش‌بینی سازگاری تحصیلی دانش‌آموزان

مدل	SS	Df	MS	F	P
رگرسیون	۲۱۱۸/۰۲	۳	۷۰۶/۰۱	۹۸/۳۵	۰/۰۰۰
باقیمانده	۱۸۳۷/۵۸	۲۵۶	۷/۱۷		
کل	۳۹۵۵/۶۱	۲۵۹			

متغیرهای پیش‌بین	R	۲R	B	SE	BETA	T	P
مقدار ثابت			۲۲/۰۳	۱/۴۶		۱۵	۰/۰۰۰
انگیزه درونی			-۰/۰۲۰	۰/۰۰۸	-۰/۱۳۰	-۲/۶۱	۰/۰۰۹
اضطراب سلامتی	۰/۷۳۲	۰/۵۳۵	۰/۰۹۵	۰/۰۲۱	۰/۲۰۵	۴/۵۳	۰/۰۰۰
احساس تعلق به مدرسه			-۰/۱۶۵	۰/۰۱۴	-۰/۵۷۰	-۱۱/۵۴	۰/۰۰۰

همان‌طور که در جدول ۳ مشاهده می‌شود میزان F مشاهده شده معنادار است ($P < ۰/۰۱$). متغیرهای انگیزه درونی، اضطراب سلامتی و احساس تعلق به مدرسه ۵۳ درصد توانایی پیش‌بینی سازگاری تحصیلی دانش‌آموزان را دارند. باتوجه به مقادیر بتا انگیزه درونی $-۰/۱۳۰$ ، اضطراب سلامتی $۰/۲۰۵$ و احساس تعلق $-۰/۵۷۰$ درصد می‌توانند تغییرات مربوط به سازگاری تحصیلی دانش‌آموزان را به‌صورت معناداری پیش‌بینی کند.

جدول ۴: نتایج تحلیل رگرسیون چندگانه اضطراب سلامتی، انگیزه درونی و احساس تعلق به مدرسه در پیش‌بینی سازگاری تحصیلی دانش‌آموزان

مدل	SS	Df	MS	F	P
رگرسیون	۴۹۳/۹۹	۳	۱۶۴/۶۶	۲۶/۶۷	۰/۰۰۰
باقیمانده	۱۵۸۰/۲۹	۲۵۶	۶/۱۷		
کل	۲۰۷۴/۲۸	۲۵۹			

متغیرهای پیش‌بین	R	۲R	B	SE	BETA	T	P
مقدار ثابت			۱۰/۹۳	۱/۳۶		۸/۳	۰/۰۰۰
انگیزه درونی			-۰/۰۱۲	۰/۰۰۷	-۰/۱۱۱	-۱/۷۴	۰/۰۸۲
اضطراب سلامت	۰/۴۸۸	۰/۲۳۸	۰/۱۰۵	۰/۰۱۹	۰/۳۱۲	۵/۴۰	۰/۰۰۰
احساس تعلق به مدرسه			-۰/۰۴۶	۰/۰۱۳	-۰/۲۱۸	-۳/۴۴	۰/۰۰۱

همان‌طور که در جدول ۴ مشاهده می‌شود میزان F مشاهده شده معنادار است ($P < 0/01$). متغیرهای انگیزه درونی، اضطراب سلامتی و احساس تعلق به مدرسه ۲۴ درصد توانایی پیش‌بینی سازگاری اجتماعی دانش‌آموزان را دارند. باتوجه به مقادیر بتا انگیزه درونی ۰/۱۱۱-، اضطراب سلامتی ۰/۳۱۲ و احساس تعلق ۰/۲۱۸- درصد می‌توانند تغییرات مربوط به سازگاری اجتماعی دانش‌آموزان را به‌صورت معناداری پیش‌بینی کند.

بحث و نتیجه‌گیری

نتایج یافته‌های پژوهش نشان داد که انگیزش درونی با سازگاری تحصیلی-اجتماعی دانش‌آموزان رابطه دارد. نتایج این یافته با نتایج پژوهش‌های هم‌رنگ و همکاران (۱۳۹۸) مبنی بر تبیین رابطه بین خلاقیت و سازگاری تحصیلی با میانجیگری انگیزش تحصیلی؛ کشاورز افشار و میرزایی (۱۳۹۷) مبنی بر بررسی رابطه سازگاری اجتماعی، هوش هیجانی و راهبردهای انگیزشی با اضطراب تحصیلی دانشجویان مبنی بر رابطه انگیزش درونی و عملکرد تحصیلی و حافظه کاری همسو است.

در تبیین این یافته می‌توان گفت که طبق تحقیقات رایان و دسی (۲۰۰۰) هر چه سطح انگیزش درونی فرد بیش‌تر باشد از علاقه، برانگیختگی، لذت و اطمینان بیشتری برخوردار بوده و این انگیزش به افزایش در عملکرد، پشتکار، سلامت عمومی و عزت‌نفس در افراد منجر می‌شود. انگیزش درونی یکی از عوامل مؤثر بر سازگاری تحصیلی است و هر چه سطح انگیزش درونی بیش‌تر باشد سطح سازگاری تحصیلی فرد بیش‌تر می‌شود، چراکه انگیزش درونی به افزایش احساس شایستگی در دانش‌آموزان منجر می‌شود و باعث بهبود عملکرد تحصیلی و به تبع آن به افزایش در سطح سازگاری تحصیلی در دانش‌آموزان منجر می‌شود و همچنین افرادی که سطح انگیزش درونی بالایی دارند از فعالیت‌های روزمره خود لذت می‌برند و این فعالیت‌ها را برای ارضای نیازهای درونی خود در نظر می‌گیرند و این افراد از توانایی‌های خودآگاه بوده و این آگاهی به افزایش شایستگی‌های شخصی، عملکرد تحصیلی بالا، افزایش همکاری در فعالیت‌های مدرسه، یادگیری و سازگاری تحصیلی اجتماعی منجر می‌شود. انگیزش درونی به افزایش کارایی و تأثیر عمیق در درگیری تحصیلی اجتماعی در طول زندگی افراد منجر می‌شود و به افزایش در سطح سازگاری نوجوانان منجر می‌شود. افراد دارای انگیزش درونی به دلیل برخورداری از علاقه و لذت؛ بهتر با مسائل سازگار می‌شوند و آن‌ها را حل می‌کنند و مسئولیت اعمال خود را به عهده می‌گیرند به نحو بهتری با مسائل تحصیلی و اجتماعی سازگار می‌شوند. افراد با انگیزش درونی بالا از عملکرد خود احساس رضایت داشته و باورهای مثبت آن‌ها به آینده و کسب موفقیت تحصیلی افزایش می‌یابد که این امر به افزایش سازگاری در این افراد منجر می‌شود.

و همچنین نتایج نشان داد بین احساس تعلق به مدرسه با سازگاری تحصیلی-اجتماعی رابطه وجود دارد. این یافته با نتایج یافته‌های هم‌متی (۱۳۹۹) مبنی بر ارتباط هیجانات تحصیلی، حمایت از خودمختاری ادراک‌شده و احساس تعلق به مدرسه با سازگاری تحصیلی-اجتماعی دانش‌آموزان بی‌سرپرست؛ پارسا و همکاران (۱۳۹۵) مبنی بر پیش‌بینی سازگاری تحصیلی دانش‌آموزان بر اساس احساس تعلق به مدرسه و جهت‌گیری هدفی مبنی بر رابطه خودپنداره تحصیلی و احساس تعلق به مدرسه همسو است.

در تبیین این یافته‌ها طبق نظر هیرشی (۱۹۶۹) می‌توان گفت که سازه احساس تعلق به مدرسه تعلق به بخشی از نظریه کنترل اجتماعی دارد که بر تعلق به نهادهای اجتماعی تأکید می‌کند و همچنین تعلق و تعهد دانش‌آموزان به اهداف آموزشی به شکل مستقیم به افزایش میزان درگیری دانش‌آموزان با تکالیف و موارد درسی مربوط به مدرسه منجر می‌شود و همچنین به افزایش سازگاری در دانش‌آموزان منجر می‌شود و همچنین از آنجایی که احساس تعلق به مدرسه یکی از مؤلفه‌های اشتیاق به مدرسه و تحصیل به‌شمار می‌رود و اشتیاق نیز با دو مؤلفه تحصیلی و اجتماعی مشخص می‌شود. هر چه این نوع سطح اشتیاق در دانش‌آموزان بیش‌تر باشد درگیری دانش‌آموزان با تکالیف درسی، فعالیت‌های فوق‌برنامه و همکاری در تکالیف گروهی بیش‌تر می‌شود به طبع آن سطح سازگاری تحصیلی و اجتماعی در دانش‌آموزان افزایش می‌یابد. وجود احساس تعلق به مدرسه در نوجوانان سبب می‌شود حتی زمانی که با شرایط دشواری مواجه هستند انتظار به دست آوردن شرایط خوبی را داشته باشند (لانگوباردی، پرینو، مرنجو و ستانی، ۲۰۱۶) و این امر به بالا رفتن سازگاری به‌رغم وجود موقعیت‌های دشوار منجر می‌شود. احساس تعلق به مدرسه به‌عنوان داشتن احساس تعلق و هویت به ارزش‌های مدرسه است (واسیکوا، هولند، سیگموند، سالونا و بوبروا، ۲۰۱۷)؛ و می‌تواند به بسیاری از جنبه‌های تحصیلی دانش‌آموزان تأثیرگذار باشد از جمله عواملی که متأثر از این حس تعلق به مدرسه هستند سازگاری تحصیلی و اجتماعی است.

و علاوه بر این نتایج یافته‌ها نشان داد بین اضطراب سلامت با سازگاری تحصیلی-اجتماعی رابطه وجود دارد. این یافته‌ها با پژوهش‌های باقرزاده نیم‌چاهی و همکاران (۱۳۹۷) مبنی بر رابطه خودآگاهی و خودتنظیمی با سازگاری اجتماعی دختران؛ خوش‌رو و همکاران (۱۳۹۹) مبنی بر رابطه شادکامی با سازگاری تحصیلی و اجتماعی دانش‌آموزان و آرنجی و همکاران (۲۰۱۶) مبنی بر رابطه اضطراب اجتماعی و سازگاری تحصیلی همسو است. در تبیین این یافته‌ها می‌توان گفت که هر چه سطح اضطراب سلامت در نوجوانان بیش‌تر باشد سازگاری تحصیلی و اجتماعی آن‌ها پایین‌تر می‌آید. باتوجه به این که نمره بالاتر در سازگاری تحصیلی-اجتماعی نشان‌دهنده ناسازگاری بیش‌تر است می‌توان تبیین کرد که دانش‌آموزانی که دارای هیجانات منفی از جمله (اضطراب و استرس) هستند به‌سختی با محیط مدرسه، هم‌کلاسی‌ها، دوستان، معلمان و محیط مدرسه و اجتماعی ارتباط برقرار کرده و با آن‌ها سازگار می‌شوند، چراکه ویژگی‌های روانی و اختلالات روانی محیط اجتماعی و آموزشی را تحت تأثیر قرار می‌دهند. اضطراب سلامت، نگرانی و سواس گونه و بیش‌ازحد درباره احتمال ابتلا به یک بیماری خطرناک است، اشتغال ذهنی فرد به این افکار و احساسات سطح عملکرد بهینه فرد را پایین می‌آورد و احتمال ابتلا شدن فرد به اختلال روان و به طبع آن پایین آمدن سطح سازگاری فرد با محیط اجتماعی و آموزشی می‌گردد. اصولاً رفتار ناسازگارانه زمانی از فرد رخ می‌دهد که فرد موقعیت را تهدیدی برای سلامتی خود قلمداد کند (خوش‌رو، پور محسن و خیاط، ۱۳۹۴)؛ بنابراین با کاهش میزان اضطراب و استرس سلامتی می‌توان به افزایش سازگاری در افراد کمک کرد.

ازجمله محدودیت‌های این پژوهش می‌توان به تک جنسیتی بودن نمونه موردبررسی و محدود بودن آن به شهر زنجان اشاره کرد. پیشنهاد می‌شود به‌منظور تعمیم به جامعه این پژوهش در نوجوانان دختر نیز بررسی شود

و همچنین پیشنهاد می‌شود متخصصان و مشاوران برای افزایش سازگاری تحصیلی و اجتماعی بر مداخله‌هایی برای افزایش احساس تعلق به مدرسه و انگیزش درونی و کاهش اضطراب سلامت تأکید کنند.

فهرست منابع

- استاد رحیمی، احمد و فتحی، ایتاله. (۱۴۰۰). نقش الگوهای ارتباطی خانواده و فرهنگ مدرسه در گرایش به اعتیاد در دانش‌آموزان. *فصلنامه علمی/اعتیادپژوهی*؛ ۱۵ (۵۹): ۲۹۲-۲۷۵.
- باقرزاده نیم‌چاهی، صفورا؛ حسینی طبقدهی، سیده لیلا و حافظیان، مریم. (۱۳۹۷). رابطه خودآگاهی و یادگیری خودتنظیمی با سازگاری اجتماعی دانش‌آموزان دختر دوره متوسطه. *مجله مطالعات روان‌شناسی تربیتی*، ۱۵ (۳۰): ۵۰-۲۹.
- برزآبادی فراهانی، نرگس و عراقیه، علیرضا. (۱۳۹۵). بررسی اثر تشویق بر افزایش احساس تعلق به مدرسه در دانش‌آموزان مقطع متوسطه منطقه ۱۴ تهران در سال تحصیلی ۹۴-۱۳۹۳. *فصلنامه تعالی مشاوره و روان‌درمانی*، ۴ (۱۶): ۳۹-۵۰.
- بهادری خسروشاهی، جعفر و حبیبی کلپیر، رامین. (۱۳۹۶). تأثیر آموزش مهارت‌های ارتباطی بر انگیزش تحصیلی و سازگاری تحصیلی دانش‌آموزان دوره متوسطه. *نشریه علمی آموزش و ارزشیابی (فصلنامه)*، ۱۰ (۳۹): ۱۷۳-۱۵۱.
- پارسا، بهرام؛ حبیب‌زاده، رقیه و حق‌کلخوران، اسماعیل. (۱۳۹۵). پیش‌بینی سازگاری تحصیلی دانش‌آموزان بر اساس احساس تعلق به مدرسه و جهت‌گیری هدفی. *کنفرانس جهانی روان‌شناسی و علوم تربیتی، حقوق و علوم اجتماعی در آغاز هزاره سوم*.
- جمالی قره‌قشلاقی، الهه (۲۰۱۵). *بررسی رابطه هوش اجتماعی با کنترل پرخاشگری و افزایش سازگاری فردی در بین دانشجویان علوم انسانی دانشگاه آزاد اسلامی واحد ارومیه در سال تحصیلی ۹۴-۹۳*. پایان‌نامه کارشناسی ارشد روان‌شناسی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد ارومیه.
- خوش‌روش، وحید؛ پورمحسن، معصومه و خیاط، سمیرا. (۱۳۹۴). تأثیر آموزش مدیریت استرس بر میزان سازگاری اجتماعی کارکنان زن بیمارستان‌های علوم پزشکی رشت. *مجله دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان*؛ ۱۴ (۳): ۲۳۵-۲۴۴.
- خوش‌روش، وحید و عبدالله زاده‌گوهری، عارف (۱۳۹۷). بررسی رابطه سطح شادکامی با سازگاری تحصیلی و اجتماعی دانش‌آموزان پایه یازدهم. *نشریه پیشرفت‌های نوین در روان‌شناسی، علوم تربیتی و آموزش و پرورش*؛ ۲۳ (۳): ۷۴-۶۳.
- دلقدنی، علیرضا، بیان‌فر، فاطمه و طالع‌پسند، سیاوش. (۱۳۹۸). پیش‌بینی رفتارهای خودناتوان‌ساز تحصیلی بر اساس اشتیاق تحصیلی، کیفیت زندگی در مدرسه و احساس تعلق به مدرسه دانش‌آموزان پسر دوره دوم متوسطه شهر ری. *فصلنامه روان‌شناسی تربیتی*، ۱۵ (۵۳): ۷۳-۹۲.

ربانی، زینب، طالع‌پسند، سیاوش، رحیمیان‌بوگر، اسحاق و محمدی‌فر، محمدعلی. (۱۳۹۶). رابطه بافت اجتماعی کلاس با درگیری تحصیلی: نقش واسطه‌های فرایندهای نظام خود، انگیزش و هیجان‌های تحصیلی. *روان‌شناسی تحولی: روان‌شناسان ایرانی*، ۱۴(۵۳)، ۳۷-۵۱.

سادوک، ب.، سادوک، و.، و روئیر، ژ. (۱۳۹۴). خلاصه *روان‌پزشکی کاپلان و سادوک علوم رفتاری/روان‌پزشکی بالینی*، جلد اول (ترجمه فرزین رضاعی) تهران: ارجمند. (تاریخ انتشار به زبان اصلی، ۲۰۱۵).
کریمی، جواد؛ همایونی، عاطفه و همایونی، فرشته. (۱۳۹۷). پیش‌بینی اضطراب سلامت بر پایه‌ی اجتناب تجربی و حساس بودن به علائم اضطراب در جمعیت غیر بالینی. *فصلنامه پژوهش در سلامت روان‌شناختی*؛ ۱۲ (۴): ۶۶-۷۹.

محمدی، ایمان و سجادیان، ایلناز. (۱۳۹۸). اثربخشی آموزش تاب‌آوری بر سازگاری اجتماعی و هدفمندی در زندگی در سالمندان مرد ساکن سرای سالمندان. *روان‌شناسی پیری*، ۵(۲)، ۸۹-۱۰۰.
محمدی، محمدتقی و شهیداد، شیما. (۱۳۹۹). اضطراب سلامتی در زمان گسترش بیماری‌های واگیردار ویروسی و کووید-۱۹: مطالعه مروری. *مجله طب نظامی*؛ ۲۲ (۶): ۶۳۱-۶۲۳.

معتمدی، فرزانه؛ به‌پژوه، احمد؛ شکوهی یکتا، محسن؛ افروز، غلامعلی و غباری بناب، باقر. (۱۴۰۰). اثربخشی آموزش هوش هیجانی بر مؤلفه‌های سازگاری اجتماعی دختران نوجوان تک‌والدی با مشکلات هیجانی و رفتاری. *دانش و پژوهش در روان‌شناسی کاربردی*، ۲۲(۱)، ۷۹-۹۲.

نخبه زعیب، پریسا. (۱۳۹۹). بررسی تأثیر واقعیت‌درمانی بر ارتقای مسئولیت‌پذیری و سازگاری اجتماعی دختران نوجوان. *مجله علمی پژوهان*؛ ۱۹ (۲): ۴۹-۴۳.

نصیری، زهرا؛ حمیدی، فریده و نصری، صادق. (۱۳۹۶). اثربخشی آموزش گروهی فنون شناختی رفتاری بر افزایش انگیزه درونی دانش‌آموزان متوسطه شاهد. *فصلنامه روان‌شناسی نظامی*، ۷(۲۸)، ۶۱-۷۳.

نصیری نیا، نرگس؛ معماریان، ربابه و راسخی، علی اکبر. (۱۴۰۰). تأثیر برنامه آموزشی مهارت‌های ارتباطی والدین بر میزان عزت‌نفس دانش‌آموزان دختر نوجوان. *پایش*؛ ۲۰ (۲): ۱۹۹-۱۹۱.

همتی، بابک. (۱۳۹۹). نقش هیجان‌ات تحصیلی، حمایت از خودمختاری ادراک شده و احساس تعلق به مدرسه در پیش‌بینی سازگاری تحصیلی-اجتماعی دانش‌آموزان بی‌سرپرست. *روان‌شناسی مدرسه و آموزشگاه*، ۹(۱)، ۲۲۹-۲۰۸.

همرنگ، حمید؛ قنبری پناه، افسانه؛ ابوالمعالی، خدیجه و سپاه منصور، مژگان. (۱۳۹۸). تبیین رابطه بین خلاقیت و سازگاری تحصیلی دانش‌آموزان با میانجی‌گری انگیزش تحصیلی. *ابتکار و خلاقیت در علوم انسانی*، ۹(۳)، ۶۰-۲۵.

Abdullah.MC., Elias. H., Mahyuddin.R., Uli. J(2009). Adjustment among first year student in a Malaysian University. *European Journal of Social Sciences*.8, (3), 496-505.

Abramowitz.J., Braddock.Autumn.E(2011). *Hypochondriasis and health anxiety*. Hogrefe Publishing. American Psychiatric Association(2013). *Diagnostic and statistical Manual of Mental Disorder*(Revised 5 ed). Washington: American Psychiatric Association.

Asmundson.G.J.G, Wright.K.D., Hadjistavropoulos.H.d(2000). Anxiety sensitivity and disabling chronic health conditions. *Scandinavian Journal of behavior Therapy*.29:100-117.

- Bagherzade, S., Hosseini Tabaghdehi, S. L., & Hafezian, M. (2018). Relationship of self-awareness and self-regulated learning to social adjustment among girl high school students. *Journal of Educational Psychology Studies*, 15(30), 29-50.
- Bahadori Khosroshahi, J, and Habibi Kleiber, R. (2017). The effect of communication skills training on academic motivation and academic adjustment of high school students. *Scientific-Research Journal of Education and Evaluation*.10 (39), 173-151. (Persian)
- Barzadadi, N, and Iraqi, A. (2015). Investigating the effect of encouragement on increasing the sense of belonging to school in high school students in the 14th district. *Journal of Counseling and Psychotherapy*.16 (14), 39-43. (Persian)
- Chen.CH., Lau.BH., Chen.TH., Leung.H.T., So.GY.K., Chan.C.L(2020). *Examining the Moderating Role Of Patient Enablement on the Relationship Between Health Anxiety and Psychosomatic Distress: A Cross-Sectional Study at a Traditional Chinese Medicine outpatient Clinic in Hong Kong*. *Front. Psychol*. 11:1081
- Curtin.N., Stewart.A.J., Ostrove.J.M(2013). Fostering academic self-concept: Advisor support and sense of belonging among international and domestic graduate student. *American Educational Research Journal*.50,108-13.
- Dalgandi, A., Bayan Far, F., and Talepasand, S. (2020). Predicting academic self-incapacitating behaviors based on academic motivation, quality of school life and sense of belonging to the school of Ray's high school male students. *Journal of Educational Psychology*, 15 (53), 73-92. (Persian)
- Fava.G.A., Cosci.F., Sonino.N(2017).Current Psychosomatic Practice. *Psychoather. Psychosom*. 86,13-20.
- Gropalis.M., Bleichhardt.G., Witthoft.M., Hiller.W(2012). Hypochondriasis , somatoform disorder and anxiety disorder: sociodemographic variables, general psychopathology, and naturalistic treatment effects. *J. Nerv. Ment. Dis*. 200, 406-412.
- Hamrang, H., Ghanbari Pana, A., Abolmaali, K., & Sepahmansour, M. (2020). relativity between creativity and adjustment academic motivation. *Journal of Innovation and Creativity in Human Science*, 9(3), 25-60. (Persian)
- Hemti, B (2020). The role of academic emotions, supporting perceived autonomy and the sense of belonging to the school in predicting the academic-social adjustment of homeless students. *School psychology*. 9 (1) 228-207. (Persian)
- Ibrahim., Said.M., Balkis.(2020). The Impact of Academic Social Adaptation on the Ethics of Demonstration Action of Students Faculty Social Science Makassar State University. *Advances in Social Science , Education and Humanities Research*, volume473.
- Jamali Garah Gheshlagi, A. (2015). *Investigating the relationship between social intelligence and controlling aggression and increasing individual adjustment among humanities students of Islamic Azad University, Urmia Branch in the academic year 2014-2015*. Master Thesis in Psychology, Islamic Azad University, Urmia Branch. (Persian)
- James Sadok, B., Alkot Sadok, And., And Ruiz, P. (1933) .*Summary of Psychiatry: Behavioral Sciences / Clinical Psychiatry*, Volume 2, Eleventh Edition. Translated by Farzin Rezaei (2015). Tehran, Arjomand Publications. (Persian)
- Johnson.R.M., Strayhorn.T.L., Parler.B(2020). I just want to be a regular kid: A qualitative study of sense of belonging among high school youth school youth foster care. *Children and youth Services Review*111, 104832.
- Karimi, J., Homayouni, A., and Homayouni.F. (2018). Predicting health anxiety based on empirical avoidance and sensitivity to anxiety symptoms in the nonclinical population. *Quarterly Journal of Research in Mental Health*. 12 (4), 79-66. (Persian)
- Kemmelmeier.M., Danielson.C., Bastten.J(2005). What is in a grade? Academic success and political orientation. *Personality and Social psychology Bulletin*. 31,1386-1399.

- Khosh rosh. V., Poor Mohsen. M., and Khayat, S. (2015). The effect of stress management training on social adjustment of female staff in Rasht medical hospitals. *Journal of Rafsanjan University of Medical Sciences*. 14 (3): 235-244. (Persian)
- Khosh Rosh, Vahid and Abdulzadeh Gohari, Aref (2017). Investigating the relationship between happiness level and academic and social adjustment of 11th grade students. *The journal of new developments in psychology, educational sciences and education*; 23 (3) 74-63. (Persian)
- Kosic.A., Lindholm.P., Jarvholm.K., Hedman-Lagerlof.E., Axelsson.E.(2020). Three decades of increase in health anxiety: Systematic Review and meta-analysis of birth cohort changes in university student samples from 1985to2017. *Journal of Anxiety Disorders*.SO887-6158(20)30022-0.
- Longobardi, C., Prino,L.E., Marengo, D.,& Settanni, M.(2016). Student- teacher relationship as a protective factor for school adjustment during the transition from middle to high school. *Front Psychol*, 7, 1973-1988.
- Looper.K.J., Kirmayer.L.j.(2001). Hypochondriacal concerns in a community population. *Psychol Med*.31(4):577-84.
- Martin.A.J., Ginns.P., Papworth.B.(2017). Motivation and engagement: Same or different? Does it matter? *Learning and individual differences*,55, 150-162.
- Mittelmeier.J., Rienties.B., Rogaten.J., Gunter.A., Raghuram.P.(2019). Internationalisation at a Distance and at Home: Academic and social adjustment in a South African distance learning context. *International Journal of Intercultural Relations*,72, 1-12.
- Mohammadi, A., and Sajjadian, A. (2019). The effectiveness of resilience training on social adjustment and purpose in life in the elderly male resident of a nursing home. *Psychology of Aging*, 5 (2), 89-100. (Persian)
- Mohammadi.M.T, and Shahyad. Sh. (2020). Health Anxiety in the Spread of Infectious Viral and Covid Diseases 19. *Journal of Military Medicine*. 22 (6), 631-623. (Persian)
- Motamedi. F., Beh Pzhoh. A.,Shokohi yekta. M., Afrooz. Gh. And Ghobari Bonab. B. (2021). The effectiveness of emotional intelligence training on the components of social adjustment of single-parent adolescent girls with emotional and behavioral problems. *Research knowledge in applied psychology*. 22, (1), 92-79. (Persian)
- Nasiri Nia. N., Memariyan. R and Rasekhi, A. A. (2021). The effect of parents' communication skills training program on self-esteem of adolescent female students. *Journal of Jihad University Health Sciences Research Institute* .20 (2). (Persian)
- Nasiri. Z., Hamidi. F., and Nasri. S. (2016). The effectiveness of group training in cognitive-behavioral techniques on increasing the intrinsic motivation of control high school students. *Journal of Military Psychology*. 7 (28), 73-61. (Persian)
- Nokhbe Zaeim. P. (2020). Investigating the effect of reality therapy on promoting responsibility and social adjustment of adolescent girls. *Journal of Scientific Researchers*. 19 (2), 43-49. (Persian)
- Ostad Rahimi.A, and Fathi.A. (2019). The role of school affiliation components in the tendency of students in Tabriz to become addicted. *East Azerbaijan Law Enforcement Quarterly*. 9 (4), 111-145.(Persian)
- Parsa, Bahram; Habibzadeh, Ruqiyeh and Haqkalkhoran, Ismail (2015). Predicting academic adaptation of students based on knowledge of belonging to school and goal orientation. *World conference of psychology and educational sciences, law and social sciences at the beginning of the third millennium*. (Persian)
- Peter.M.Z., Peter.P.E.J., Catapan.A.H.(2016). Belonging: Concept , Meaning, and Commitment. *US-China Education Review*,B, 5(2).95-101.
- Rabbani.Z., Talepasand. S., Rahimian Boger. A., And Mohammadifar. M.A. (2017). The relationship between the social context of the classroom and academic learning: the mediating role of the

- processes of the system itself, motivation and academic excitement. *Transformational Psychology*. Issue (53) .37-51. (Persian)
- Rio. J.M (2018) .*Motivation and excitement*. Translated by Yahya Seyed Mohammadi (2019). Tehran, Editing Publishing. (Persian)
- Ryan.R.M., Deci.E.L.(2000). Self-determination theory and facilitation of intrinsic motivation social development and well-being. *American Psychologist*. 55,68-78.
- Scarella.T.M., Boland. R.J., Barsky.A.j(2019). Illness anxiety disorder: psychopathology, epidemiology, clinical characteristics, and treatment. *Psychosom. Med.* 81, 398-407.
- Sheikh., A. Rehman, N & Kumar. R.(2017).Diverse adaptations in insects: A Review, *J. Entomol. Zool. Stud*, vol. 5, 343-350.
- Sirri.L., Fava.G.(2013). Diagnostic criteria for psychosomatic research and somatic symptom disorders. *Int. Rev. Psychiatry* 25,19-30.
- Suan.M.M., Magallanes.C.(2020). Sense of belonging and Self-Esteem of High School Students in a Catholic College. *Philippine Social Science Journal*. 3(2), 87-88.
- Vasickova, J., Hollein, T., Sigmund, E., Salonna, F.,& Boberova, Z.(2017). Trends in perception of psychosocial school environment: Hbsc study 2002-2014 in the Czech Republic. *Cent Eur J Public Health*, 25(1),26-31.
- Weck.F., Richtberg.S., Neng.J.(2014). Epidemiology of Hypochondriasis and health anxiety: comparison of diagnostic criteria. *Curr. Psychiatry Rev.* 10, 14-23.
- World Health Organization. (2018). *Maternal, newborn, child and adolescent health: adolescent development*. Retrieved from https://www.who.int/maternal_child_adolescent/guidelines/guidelines-in-development/en/.
- Zhang.H., Zhau.H., Cao.R.(2019). Bullying victimization among left-behind children in rural China: Prevalence and associated risk factors. *Journal of Interpersonal Violence*.
- Zhao.L., Lu. Y., Wang.B., Chau.,P. Zhang.L.(2012). Cultivating the sense of Belonging and motivating user participation in virtual communities: A social capital perspective. *International Journal of Information Management*, 32(6),574-588.
- Zhu, X., Shek, D. T. L. (2020). Impact of a positive youth development program on junior high school students in mainland China: A pioneer study. *Children and Youth Services Review*, (114), 105022.